

Як SCRUM може допомогти в управлінні проектами та часом

Георгій Гричик,

здобувач III курсу, гр. ПТ-22,

ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна,

e-mail: HrychukHM@krok.edu.ua

Науковий керівник:

Ірина Мала,

старший викладач кафедри управлінських технологій,

кафедри маркетингу та поведінкової економіки,

ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна,

e-mail: IrynaMB@krok.edu.ua,

ORCID: 0000-00030773-5336

Актуальність дослідження. У сучасному світі управління проектами є критично важливим елементом успішного розвитку будь-якої організації, незалежно від її масштабу чи галузі діяльності. З огляду на швидкі темпи технологічного прогресу та постійні зміни в ринкових умовах, необхідність у гнучких та ефективних методах управління проектами стає все більш актуальною. Один із таких методів — SCRUM — є частиною більш широкої концепції Agile, яка спрямована на адаптивність, інтерактивність і командну співпрацю. Дослідження ролі SCRUM в управлінні проектами та часом є не лише теоретичною задачею, але й актуальною практичною проблемою, розв'язання якої може допомогти багатьом організаціям підвищити свою конкурентоспроможність.

Об'єктом дослідження є процес управління проектами в сучасних організаціях, який охоплює планування, організацію, контроль та реалізацію проектів різної складності та масштабу.

Предмет дослідження є використання SCRUM як методу гнучкого управління проектами та його вплив на ефективність управління часом і ресурсами. Це включає аналіз ключових компонентів SCRUM (спринти, ролі, зустрічі, беклог продукту) [1] та їхню роль у покращенні організації проектів.

Метою дослідження є визначення впливу SCRUM на ефективність управління проектами та часом, а також вивчення можливостей його впровадження для покращення проектної діяльності в організаціях. Для досягнення цієї мети необхідно провести аналіз досвіду використання SCRUM у різних галузях, дослідити успішні кейси його застосування та визначити практичні переваги і можливі недоліки.

Методологія дослідження. У роботі використовуються методи та засоби дослідження систематичного та порівняльного аналізу, емпіричний та узагальнюючий методи, експертні оцінки.

Етапи та результати дослідження. На першому етапі дослідження було здійснено аналіз наукових джерел з теми управління проектами з використанням SCRUM. Вивчено основні теоретичні аспекти гнучких методологій, що описуються у працях як вітчизняних, так і зарубіжних авторів. Особлива увага приділялася порівнянню SCRUM із традиційними методами управління

проектами, такими як Waterfall та PRINCE2. [2] Цей етап допоміг визначити, що основними перевагами SCRUM є підвищена гнучкість, адаптивність до змін і можливість оперативного реагування на зовнішні впливи, що є вкрай актуальним у сучасних умовах. У результаті цього етапу було зроблено висновок, що SCRUM сприяє підвищенню ефективності командної роботи через чітку структуру спринтів та постійний зворотний зв'язок, який забезпечує своєчасне коригування плану проекту. Також було виявлено, що ця методологія допомагає краще контролювати витрати часу та ресурсів, що дозволяє більш ефективно розподіляти робоче навантаження.

На другому етапі дослідження було проведено аналіз практичного досвіду впровадження SCRUM у різних компаніях, зокрема у сфері ІТ, фінансових послугах, маркетингу та розробці програмного забезпечення. На цьому етапі використовувалися як опубліковані кейси, такі безпосередні інтерв'ю з керівниками проектів та SCRUM-мастерами. [3] У ході дослідження було виявлено кілька валивих аспектів, а саме: чітке визначення ролей та відповідальностей у SCRUM-команді дозволяє уникнути конфліктів і дублювання обов'язків, що знижує ризик затримок у виконанні проекту, спринти (короткі цикли роботи, зазвичай тривалістю 1-4 тижні) забезпечують постійну концентрацію на конкретних завданнях, що допомагає краще розподіляти ресурси та час, ретроспективи після кожного спринту сприяють постійному вдосконаленню процесів, що дозволяє командам адаптуватися до змін і підвищувати ефективність на наступних етапах проекту [4]. На основі цього аналізу було встановлено, що SCRUM може бути успішно застосований не лише в ІТ-сфері, а й в інших галузях, де необхідне швидке прийняття рішень та гнучкість у плануванні.

На третьому етапі дослідження було проведено статистичний аналіз ефективності впровадження SCRUM на основі зібраних даних від компаній, які застосовували цю методологію протягом кількох років. Було враховано скорочення термінів виконання проектів. Компанії, що впровадили SCRUM, зменшили середній час виконання проектів на 20-30% завдяки чіткій організації роботи в рамках спринтів. [5] Підвищення продуктивності команд (регулярні зустрічі (Daily Scrum) сприяли підвищенню комунікації між членами команди, що, в свою чергу, збільшило ефективність на 15-25%). [6] Також зменшення витрат на управління проектом, автоматизація багатьох процесів, пов'язаних з плануванням та відстеженням прогресу, допомогла знизити витрати на управління проектами на 10-15%.

На четвертому етапі дослідження було проведено експертне опитування серед SCRUM-мастерів і менеджерів проектів, які мають досвід використання SCRUM. Метою цього опитування було з'ясувати, які практичні труднощі виникають під час впровадження методології та як їх вирішувати. SCRUM потребує високої кваліфікації команди, тому важливо інвестувати у навчання та тренінги для ефективного впровадження методології. Хоча SCRUM пропонує універсальні рішення, він потребує певної адаптації до особливостей конкретної організації, її корпоративної культури та ринкових умов. Експерти підкреслили

важливість ретроспектив як інструменту для постійного вдосконалення робочих процесів і підвищення ефективності команди.

Практична значущість результатів дослідження. Результати дослідження мають важливе практичне значення для організацій, які прагнуть підвищити ефективність управління проектами та оптимізувати використання часу. Впровадження SCRUM сприяє зменшенню термінів виконання проектів, підвищенню продуктивності команд і покращенню якості управління ресурсами завдяки чіткій структурі спринтів, регулярним зустрічам (Daily Scrum) та постійній адаптації процесів через ретроспективи. Запропоновані рекомендації можуть бути використані для побудови ефективної команди, поліпшення комунікації та зниження ризиків затримок у проектах. Використання SCRUM допоможе організаціям швидше реагувати на зміни, підвищити гнучкість у реалізації проектів і забезпечити своєчасне досягнення поставлених цілей. Ці результати можуть бути успішно впроваджені в компаніях різних галузей, що прагнуть підвищити свою конкурентоспроможність на ринку.

Ключові слова: SCRUM, управління проектами, гнучність, спринт, тайм-менеджмент.

Список використаних джерел

1. Сазерленд, Джефф. *SCRUM: революционное управление проектами*. Київ: Наш Формат, 2019. С. 45-67.
2. Швабер, Кен. *SCRUM Guide: Основи Scrum, правила гри*. Agile Alliance, 2020. С. 12-38.
3. Гончаров, М. В. *Гнучкі методології управління проектами*. Харків: Видавництво ХНУРЕ, 2021. С. 89-112.
4. Лазарева, Н. І. *Управління проектами: теорія і практика*. Київ: Видавництво КНЕУ, 2020. С. 134-145.
5. Кириченко, Ю. О. *Agile і SCRUM в сучасному менеджменті*. Донецьк: ДонНУЕТ, 2022. С. 57-84.